

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

NEGALUTINIS
2005/0018(CNS)

29.6.2006

*

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Tarybos pamatinio sprendimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių atsižvelgimo į ankstesnius nuosprendžius vykstant naujam baudžiamajam procesui
(COM(2005)0091 – C6-0235/2005 – 2005/0018(CNS))

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

Pranešėjas: Panayiotis Demetriou

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
balsavusių narių balsų dauguma
 - **I Bendradarbiavimo procedūra (pirmasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma
 - **II Bendradarbiavimo procedūra (antrasis svarstymas)
*balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai
visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma
bendroji pozicija*
 - *** Pritarimo procedūra
*visų Parlamento narių balsų dauguma, išskyrus EB sutarties 105,
107, 161 ir 300 straipsniuose bei ES sutarties 7 straipsnyje
numatytus atvejus*
 - ***I Bendro sprendimo procedūra (pirmasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma
 - ***II Bendro sprendimo procedūra (antrasis svarstymas)
*balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai
visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma
bendroji pozicija*
 - ***III Bendro sprendimo procedūra (trečiasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendram tekstui
- (Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į Komisijos pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto pakeitimai

Parlamento pakeitimų tekstas paryškinamas ***pusjuodžiu kursyvu***. Paryškinimas *paprastu kursyvu* parodo atitinkamiems skyriams tas teisės akto projekto vietas, kurias siūloma taisyti rengiant galutinį tekstą (pvz., tekste tam tikra kalba paliktas akivaizdžias klaidas ar praleistas vietas). Pasiūlytiems tokio pobūdžio pataisymams reikalingas atitinkamų skyrių sutikimas.

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS.....	6
AIŠKINAMOJI DALIS.....	15

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Tarybos pamatinio sprendimo dėl Europos Sąjungos valstybių narių atsižvelgimo į ankstesnius nuosprendžius vykstant naujam baudžiamajam procesui

(COM(2005)0091 – C6-0235/2005 – 2005/0018(CNS))

(Konsultavimosi procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą (COM(2005)0091)¹,
 - atsižvelgdamas į ES sutarties 34 straipsnio 2 dalies (b)pastraipą,
 - atsižvelgdamas į ES sutarties 39 straipsnio 1 dalį, pagal kurią Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C6-0235/2005),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 93 ir 51 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą (A&-0000/2006),
1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;
 2. ragina Komisiją atitinkamai pakeisti savo pasiūlymą pagal EB sutarties 250 straipsnio 2 dalį,
 3. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;
 4. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Komisijos pasiūlymą;
 5. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

Komisijos siūlomas tekstas

Parlamento pakeitimai

Pakeitimas 1
1 straipsnio 1 dalis

1. Šio pamatinio sprendimo tikslas – apibrėžti sąlygas, kuriomis valstybė narė, vykstant **naujam** baudžiamajam procesui, nagrinėjančiam **tam pačiam** asmeniui iškeltą bylą, atsižvelgia į kitos valstybės

1. Šio pamatinio sprendimo tikslas – apibrėžti sąlygas, kuriomis valstybė narė, vykstant baudžiamajam procesui, nagrinėjančiam **tam tikram** asmeniui iškeltą bylą, atsižvelgia į kitos valstybės

¹ Dar nepaskelbta OL.

narės **jam** paskelbtus nuosprendžius už skirtingas nusikalstamas veikas **ir juos įregistruoja savo nuosprendžių registre.**

narės **tam pačiam asmeniui** paskelbtus **ankstesnius** nuosprendžius už skirtingas nusikalstamas veikas.

Pagrindimas

Iš šio pamatinio sprendimo reikėtų išbraukti nuostatas dėl nacionalinio nuosprendžių registro – jos turėtų būti aptariamoms Pamatinio sprendimo dėl valstybių narių keitimosi informacija iš nuosprendžių registro organizavimo ir turinio projekto kontekste (A. Diaz de Mera pranešimas) (COM(2005)690).

Formuluotė suderinta su 3 straipsnio 1 dalyje pateikiama formuluote.

Pakeitimas 2 1 straipsnio 2 dalis

2. Šiuo pamatiniu sprendimu įpareigojama ir toliau laikytis Europos Sąjungos sutarties 6 straipsniu įteisintų pagrindinių teisių bei pagrindinių teisės principų..

Šis pakeitimas lietuviškam variantui įtakos neturi.

Pagrindimas

Šis pakeitimas lietuviškam variantui įtakos neturi.

Pakeitimas 3 2 straipsnio a punktas

a) „apkaltinamasis nuosprendis“ yra galutinis **baudžiamojo ar administracinio** teismo sprendimas, **kuri galima apskųsti kompetentingam baudžiamosiose bylose teismui, nustatantis asmens kaltę** dėl baudžiamosios veikos **ar dėl veiklos, už kurią pagal nacionalinę teisę numatyta baudžiamoji atsakomybė ir kuri priskiriama teisės pažeidimams;**

a) „apkaltinamasis nuosprendis“ yra galutinis teismo sprendimas, **kuriuo baudžiamojo proceso metu remiantis nacionaline teise nustatoma** asmens kaltė dėl baudžiamosios veikos.

Pagrindimas

Komisijos siūloma apibrėžties negalima paritaikyti visų valstybių narių teisminėms sistemoms, ypač administracinio teismo sprendimų požiūriu, ir gali sukelti painiavą.

Pakeitimas 4
2 straipsnio b punktas

b) „nuosprendžių registras“ yra nacionalinis ar nacionaliniai registrai, kuriuose pagal nacionalinę teisę registruojami nuosprendžiai;

Išbraukta.

Pagrindimas

Iš šio pamatinio sprendimo reikėtų išbraukti nuostatas dėl nacionalinio nuosprendžių registro – jos turėtų būti aptariamose Pamatinio sprendimo dėl valstybių narių keitimosi informacija iš nuosprendžių registro organizavimo ir turinio projekto kontekste (A. Diaz de Mera pranešimas) (COM(2005)690).

Pakeitimas 5
3 straipsnio 1 dalis

1. Vykstant **naujam baudžiamajam procesui dėl skirtingų nusikalstamų veikų**, kiekviena valstybė narė **pagal jos pačios nustatytas taisykles** kitų valstybių narių **paskelbtiems nuosprendžiams priskiria tolygias** nacionaliniams nuosprendžiams pasekmes.

1. Kiekviena valstybė narė **užtikrina, kad nagrinėjant tam pačiam asmeniui iškeltą bylą, kompetentingos jų institucijos, laikydamosi nacionalinės teisės nuostatų, atsižvelgtų į anksčiau** kitų valstybių narių **tam pačiam asmeniui už skirtingas nusikalstamas veikas paskelbtus nuosprendžius ir priskirtų jiems tokias pat teisinės pasekmes, kurios buvo priskirtos ankstesniems** nacionaliniams nuosprendžiams.

Pagrindimas

Prievolė užtikrinti sąlygas, kuriomis galėtų būti atsižvelgiama į užsienio šalyje paskelbtus nuosprendžius, taikoma valstybėms narėms, o ne tiesiogiai kompetentingoms jų institucijoms. Juk valstybės narės privalės perkelti šį pamatinį sprendimą į nacionalines sistemas.

Reikia aiškiai nurodyti, kad vienintelė valstybių narių prievolė bus atsižvelgti į užsienio šalyje paskelbtus nuosprendžius taip, kaip būtų atsižvelgta į nacionalinį nuosprendį. Taigi nacionalinė teisė taps vieninteliu kriterijumi sprendžiant, ar ankstesniems užsienio šalyje paskelbtiems nuosprendžiams priskirti teisinės pasekmes, ir jei priskirti, tai kokias. Į kitose valstybėse narėse paskelbtus nuosprendžius reikėtų atsižvelgti įvairiais baudžiamojo proceso etapais.

Pakeitimas 6
3 straipsnio 2 dalis

2. 1 dalies taisyklės taikomos pradiniu baudžiamojo proceso etapu, baudžiamojo proceso metu ar vykdant nuosprendį, visų pirma atsižvelgiant į taikomas teismo darbo tvarkos taisykles, įskaitant taisykles, nustatančias laikiną laisvės atėmimą, nusikalstamos veikos rūšį, bausmės rūšį ir dydį bei bausmės vykdymą.

2. 1 dalies taisyklės taikomos pradiniu baudžiamojo proceso etapu, baudžiamojo proceso metu ar vykdant nuosprendį, visų pirma atsižvelgiant į taikomas taisykles, įskaitant taisykles, nustatančias laikiną laisvės atėmimą, nusikalstamos veikos rūšį, bausmės rūšį ir dydį bei bausmės vykdymą.

Pagrindimas

Pranešėjas mano, kad nuostatos neturėtų būti apribotos vien tik teismo darbo tvarkos taisyklių.

Pakeitimas 7
4 straipsnio da punktas (naujas)

da) jei nusikalstama veika nelaikoma nusiklatimu pagal valstybės narės baudžiamąją teisę.

Pagrindimas

Reikia aiškiai nurodyti, kad vykstant baudžiamajam procesui valstybėje narėje draudžiama atsižvelgti į užsienio šalyje paskelbtus nuosprendžius dėl veikos, už kurią toje valstybėje narėje nebaudžiama.

Pakeitimas 8
5 straipsnio 1 dalis

Galima neatsižvelgti į kitos valstybės paskelbtą nuosprendį, jeigu nusikalstama veika, kuria grindžiamas nuosprendis, valstybės narės nelaikoma teisės pažeidimu.

Pirma pastraipa netaikoma tik šioms nusikalstamoms veikoms:

- dalyvavimas nusikalstamame susivienijime***
- terorizmas***

Išbraukta.

- prekyba žmonėmis
- seksualinis vaikų išnaudojimas ir vaikų pornografija
- neteisėta prekyba narkotikais ir psichotropinėmis medžiagomis
- neteisėta prekyba ginklais, šaudmenimis ir sprogmenimis
- korupcija
- veikos, susijusios su sukčiavimu, įskaitant sukčiavimą, kuris kenkia Europos Bendrijų finansiniams interesams, kaip apibrėžta 1995 m. liepos 26 d. Konvencijoje dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos
- nusikalstamu būdu įgytų pajamų plovimas
- valiutos, įskaitant euro, padirbinėjimas ir klastojimas
- nusikaltimai informatikai
- nusikaltimai aplinkai, įskaitant neteisėtą prekybą nykstančiomis gyvūnų ir nykstančių augalų rūšimis bei veislėmis
- pagalba neteisėtai patekti į šalį ir apsigyventi joje
- nužudymas, sunkus kūno sužalojimas
- neteisėta prekyba žmogaus organais ir audiniais
- žmonių grobimas, neteisėtas laisvės atėmimas ir įkaitų ėmimas
- rasizmas ir ksenofobija
- organizuotas arba ginkluotas plėšimas
- neteisėta prekyba kultūros vertybėmis, įskaitant antikvarines vertybes ir meno kūrinius
- sukčiavimas
- reketavimas ir turto prievartavimas
- gaminių klastojimas ir piratavimas
- administracinių dokumentų klastojimas ir prekyba jais
- mokėjimo priemonių klastojimas
- neteisėta prekyba hormoninėmis medžiagomis ir kitomis augimo skatinimo medžiagomis
- neteisėta prekyba branduolinėmis ir radioaktyviomis medžiagomis
- prekyba pavogtomis transporto priemonėmis
- išžaginimas
- padegimas

- *Tarptautiniam baudžiamajam teismui teismingi nusikaltimai*
- *orlaivių arba laivų užgrobimas*
- *diversija*
- *kelių eismo taisyklių, įskaitant vairavimo ir poilsio trukmės bei su pavojingų medžiagų transportavimu susijusių nuostatų, pažeidimas*
- *prekių kontrabanda*
- *intelektinės nuosavybės teisių pažeidimas*
- *grasinimas ir smurto veiksmai prieš asmenį, taip pat sportinių renginių metu*
- *kriminalinis vandalizmas*
- *vagystė*
- *nuosprendį paskelbusios valstybės narės nustatyti pažeidimai, apibrėžti Europos bendrijos steigimo sutartimi arba Europos Sąjungos sutarties VI antraštine dalimi priimtų teisinių instrumentų vykdymo įsipareigojimų.*

Pagrindimas

Atsižvelgiant į 3 straipsnio 1 dalyje siūlomus pakeitimus, neprivaloma palikti galimybę rinktis atsižvelgti į ankstesnį teistumą užsienyje. Vadovaujantis naujo 3 straipsnio formuluote, tai priskiriama kompetentingų nacionalinių institucijų kompetencijai pagal jų nacionalinės teisės nuostatas nuspręsti, ar atsižvelgti, ir kokių mastu, į ankstesnį teistumą.

Pakeitimas 9 6 straipsnio 1 dalis

1. Kai valstybė narė nacionaliniame nuosprendžių registre registruoja kitos valstybės narės paskelbtą nuosprendį, registruojamos bausmės dydis turi atitikti realų nustatytos bausmės dydį, išskyrus tą atvejį, kai bausmės dydis buvo persvarstytas bausmę vykdant registruojančioje valstybėje narėje.

Išbraukta.

Pagrindimas

Iš šio pamatinio sprendimo reikėtų išbraukti nuostatas dėl nacionalinio nuosprendžių registro

– jos turėtų būti aptariamoms atsižvelgiant į Pamatinį sprendimą dėl valstybių narių keitimosi informacija iš nuosprendžių registro organizavimo ir turinio projekto (A. Diaz de Mera pranešimas) (COM(2005)690).

Pakeitimas 10
6 straipsnio 2 dalis

2. Jeigu pagal nacionalinius teisės aktus valstybė narė kitų valstybių narių jos piliečiams ar gyventojams paskelbtus nuosprendžius registruoja nacionaliniame nuosprendžių registre, ji neturi nustatyti registre daromų įrašų, pakeitimų ar išbraukimų taisyklių, kuriomis remiantis kaltinamiesiems būtų taikomos nepalankesnės negu nacionalinio teismo numatytos sąlygos. **Išbraukta.**

Pagrindimas

Žr. 6 straipsnio 1 dalies pakeitimo pagrindimą.

Pakeitimas 11
6 straipsnio 3 dalis

3. Kai įrašas nuosprendį paskelbusios valstybės narės registre keičiamas arba išbraukiamas iš registro, turi būti atitinkamai išbraukiamas arba keičiamas valstybės narės, kurios piliečiui ar gyventojui paskelbtas nuosprendis, įrašas, – jeigu joje nuosprendis buvo registruojamas ir jeigu jai buvo pranešta apie pakeitimą ar išbraukimą, išskyrus tą atvejį, kai šios valstybės teisės aktuose kaltinamajam numatytos palankesnės nuostatos. **Išbraukta.**

Pagrindimas

Žr. 6 straipsnio 1 dalies pakeitimo pagrindimą.

Pakeitimas 12
7 straipsnis

1. Šiuo pamatiniu sprendimu pakeičiamos 1970 m. gegužės 28 d. Hagos Konvencijos dėl tarptautinių baudžiamųjų nuosprendžių pripažinimo 56 straipsnio valstybėms narėms taikomos nuostatos, tačiau lieka galioti valstybių narių santykiuose su trečiosiomis šalimis.

Šis pamatinis sprendimas, nepažeidžiant 1970 m. gegužės 28 d. Hagos konvencijos dėl tarptautinių baudžiamųjų nuosprendžių pripažinimo 56 straipsnio, taikomas valstybėms narėms, kai nagrinėjami valstybių narių ir trečiųjų šalių santykiai.

Pagrindimas

Labai abejotina, kad tarptautinės konvencijos nuostata galėtų būti keičiama pamatinio sprendimo straipsniu. Taigi pranešėjas siūlo taikyti šį pamatinį sprendimą valstybėms narėms nepažeidžiant atitinkamos tarptautinės konvencijos nuostatų.

Pakeitimas 13
8 straipsnio 1 dalis

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kurios, įsigaliojusios iki 2006 m. gruodžio 31 d., įgyvendina šį pamatinį sprendimą.

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių įgyvendinti šį pamatinį sprendimą per vienus metus nuo jo priėmimo datos.

Pagrindimas

Iš pradžių siūlyti terminai šiuo metu nėra realūs.

Pakeitimas 14
8 straipsnio 3 dalis

3. Remdamasi Tarybos generalinio sekretoriato pranešta informacija, Komisija ne vėliau kaip iki 2007 m. gruodžio 31 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą apie šio pamatinio sprendimo taikymą, prireikus kartu su teisės aktų pasiūlymais.

3. Remdamasi Tarybos generalinio sekretoriato pranešta informacija, Komisija ne vėliau kaip dveji metai nuo šio pamatinio sprendimo priėmimo Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą apie šio pamatinio sprendimo taikymą, prireikus kartu su teisės aktų pasiūlymais.

Pagrindimas

Šis pakeitimas pateiktas siekiant atitikties su 7 straipsnio 1 dalies pakeitimu.

AIŠKINAMOJI DALIS

Šio pasiūlyto pagrindų sprendimo tikslas yra sukurti pagrindą, pagal kurį valstybė narė, vykstant naujam baudžiamajam procesui, nagrinėjančiam tam pačiam asmeniui iškeltą bylą, atsižvelgia į kitos valstybės narės jam paskelbtus nuosprendžius už skirtingas nusikalstamas veikas. Šis pasiūlymas parengtas siekiant prisidėti prie Tamperės išvadų laisvės, saugumo ir teisingumo srityje.

Europos Tarybos Tamperės išvadose pateiktas abipusio pripažinimo principas kaip teismo bendradarbiavimo civilinėse ir baudžiamosiose bylose „kertinis akmuo“. Šis nagrinėjamas pasiūlymas parengtas remiantis Baltąja knyga dėl keitimosi informacija apie nuosprendžius baudžiamosiose bylose ir dėl jų poveikio Europos Sąjungoje. Baltojoje knygoje nustatomi du pagrindiniai tolesnių Europos Sąjungos veiksmų tikslai: gerinti informacijos sklaidą ir užtikrinti jos poveikį už nuosprendį paskelbusios valstybės narės ribų, taip visų pirma siekiant užkirsti kelią naujoms nusikalstamoms veikoms.

Dar reikės daug nuveikti, kol teisingumas tvarkos, įrodymų atžvilgiu iš esmės bus vykdomas daugmaž panašiai visose Europos Sąjungos valstybėse narėse. Tačiau nepaisant dabartinių nacionalinių teisingumo sistemų skirtumų, kuo labiau turi būti greitinamas abipusio teismo nuosprendžio pripažinimo valstybėse narėse įgyvendinimas. Žinoma, tai tik viena medalio pusė, ir tai bus veiksminga, kai informacijos registravimas ir keitimasis įrašais bus kontroliuojami. Todėl, pranešėjo nuomone, geriau, kad šis pamatinis sprendimas įsigaliotų, kai bus priimtas panašus sprendimas, reglamentuojantis informacijos apie apkaltinamuosius nuosprendžius registravimą ir jos sklaidą Sąjungos teritorijoje.

Šis pasiūlymas glaudžiai susijęs su pasiūlymu dėl Tarybos pamatinio sprendimo dėl valstybių narių keitimosi informacija iš nuosprendžių registro organizavimo ir turinio (KOM(2005)690). Dėl to šio pasiūlymo tikslas – nustatyti situacijas, kada į asmeniui paskelbtus apkaltinamuosius nuosprendžius, kurie buvo priimti vienoje valstybėje narėje, gali arba turi būti atsižvelgta vykstant naujam baudžiamajam procesui prieš tą patį asmenį dėl kitos veikos. Šio atsižvelgimo pagrindas yra asimiliavimo principas.

Dėl sąvokos „apkaltinamasis nuosprendis“ apibrėžimo, tai pranešėjas mano, kad pavartotas pasakymas „kurį galima apskųsti kompetentingam baudžiamosiose bylose teismui“ neatitinka valstybių narių teisminės sistemos ir gali sukelti painiavą. Pranešėjas mano, kad į šiuos pirmuosius šio bendradarbiavimo sistemos įgyvendinimo etapus administraciniai sprendimai neturi būti įtraukti, nes nebūtini.

Dėl 3, 4 ir 5 straipsnio nuostatų pranešėjas pritaria paprasto asimiliavimo principui kartu su kai kuriais derinimo elementais. Šiuo klausimu pranešėjas siūlo perrašyti 3 straipsnio 1 dalies tekstą, kad būtų aiškiai pasakyta, jog vienintelis kriterijus, pagal kurį gali būti nuspręsta, ar ir kiek teisiniai padariniai turi būti priskirti ankstesniems užsienio apkaltinamiesiems nuosprendžiams, yra šalies teisė. Tačiau visoje Europos Sąjungoje turi būti laikomasi pagrindinių principų: *ne bis in idem*, nuosprendžio senaties, amnestijos; taip pat turi būti pažymėta, kad nuostata dėl nuosprendžių registravimo nacionaliniuose registruose išbraukta, todėl turi būti laikomasi 4 straipsnio nuostatų. Be to, turi būti aiškiai pasakyta, kad vykstant

baudžiamajam procesui valstybėje narėje neturi būti atsižvelgta į užsienio kaltinamuosius nuosprendžius, susijusius su veiksmais, už kuriuos šioje valstybėje narėje nebaudžiama.

Pasak pranešėjo, 6 straipsnio nuostatos labiau tiktų pasiūlymui dėl Tarybos pamatinio sprendimo dėl valstybių narių keitimosi informacija iš nuosprendžių registro organizavimo ir turinio (KOM(2005)690).

Dėl pasiūlytos 7 straipsnio teksto formuluotės pranešėjas mano, kad ją reikia keisti, nes, atrodo, kad ji negalioja pagal tarptautinę teisę, pagal kurią konvencijos signatarai vienašališkai atlieka jos straipsnių pakeitimus. Pasiūlytas tekstas pakeisti 7 straipsnio tekstą labiau atitinka tarptautinę teisę.